

Důvodová zpráva

Předkládáme radě MČ Praha 10 návrh programového záměru pro využití Čapkovy vily, který byl zpracován v listopadu letošního roku.

Vznikl jako další krok při hledání způsobu, jak využít vilu Karla Čapka ke kulturnímu provozu, který bude přesahovat nad rámec dosud zamýšleného využití. Poté, co bylo pořádáno několik setkání nad tématem, přičemž poslední se konalo dne 10. 9. 2020, byl zpracován dokument, který je nyní radě MČ Praha 10 předkládán tímto materiálem ke schválení.

Nutností pro další pokračování v nastaveném směru je rovněž vypracování dodatku ke smlouvě o dílo č. 2018//OKP/0631 uzavřené na základě výsledku výběrového řízení na realizaci veřejné zakázky „Zpracování projektové dokumentace na rekonstrukci vily Karla Čapka“ se společností OKULET, s.r.o., se sídlem Staroměstské nám. 8/929, 110 00 Praha, IČO: 25386379.

Tento dodatek zohlední změnu v nastavení projektu a zpracování nové dokumentace včetně zajištění příslušných správních řízení, která s touto změnou souvisejí. Rovněž bude na pořadu úprava spočívající v navýšení finančního plnění spojeného s těmito úkoly.

Jak tento návrh programového záměru praví, v platnosti nadále zůstává, že v případě jakýchkoliv změn oproti původnímu stavebnímu záměru, budou tyto vždy projednávány s pracovníky památkové péče a veškeré zamýšlené destruktivní a nevratné zásahy budou podléhat projednání v dostatečném předstihu a písemnému vyjádření ze strany zúčastněných subjektů z oblasti památkové péče.

MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 10

P10-208490/2020

USNESENÍ VÝBORU PRO KULTURU, SPORT A VOLNOČASOVÉ AKTIVITY

č. VKSVA/4/13

ze dne 7. 12. 2020

Výbor pro kulturu, sport a volnočasové aktivity

I. SCHVALUJE

programový záměr pro využití Čapkovy vily dle přiloženého materiálu č. 4.

Mgr. Václav Vlček

předseda Výboru pro kulturu, sport a volnočasové aktivity
Zastupitelstva městské části Praha 10

Městská část Praha 10

**PAMÁTKOVÁ KOMISE
RADY MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 10**

STANOVISKO

č. KPAM/09/2020 ze dne 8. 12. 2020

k programovému záměru využití vily Karla Čapka

PAMÁTKOVÁ KOMISE RADY MĚSTSKÉ ČÁSTI PRAHA 10

- I. bere na vědomí předložený programový záměr využití vily Karla Čapka a doporučuje jej radě MČ Praha 10 k dalšímu projednání.

Mgr. Šárka Gandalovičová
předsedkyně KPAM

PROGRAMOVÝ ZÁMĚR PRO VYUŽITÍ ČAPKOVY VILY

Pohled na dům Karla Čapka ze zahrady, 2007

Dvojdům bratří Čapků, 2019

Původní interiér domu v době odkupu

Salon v přízemí

Pracovna Karla Čapka v podkroví

Místnost pátečníků v podkroví

KONTEXT

KAREL ČAPEK patří dodnes k nejznámějším českým autorům v zahraničí a v domácím prostředí se řadí mezi prominentní osobnosti obecně kulturního a literárního prostředí, je součástí kolektivní paměti jako umělec i nositel demokratických hodnot a příkladný občan.

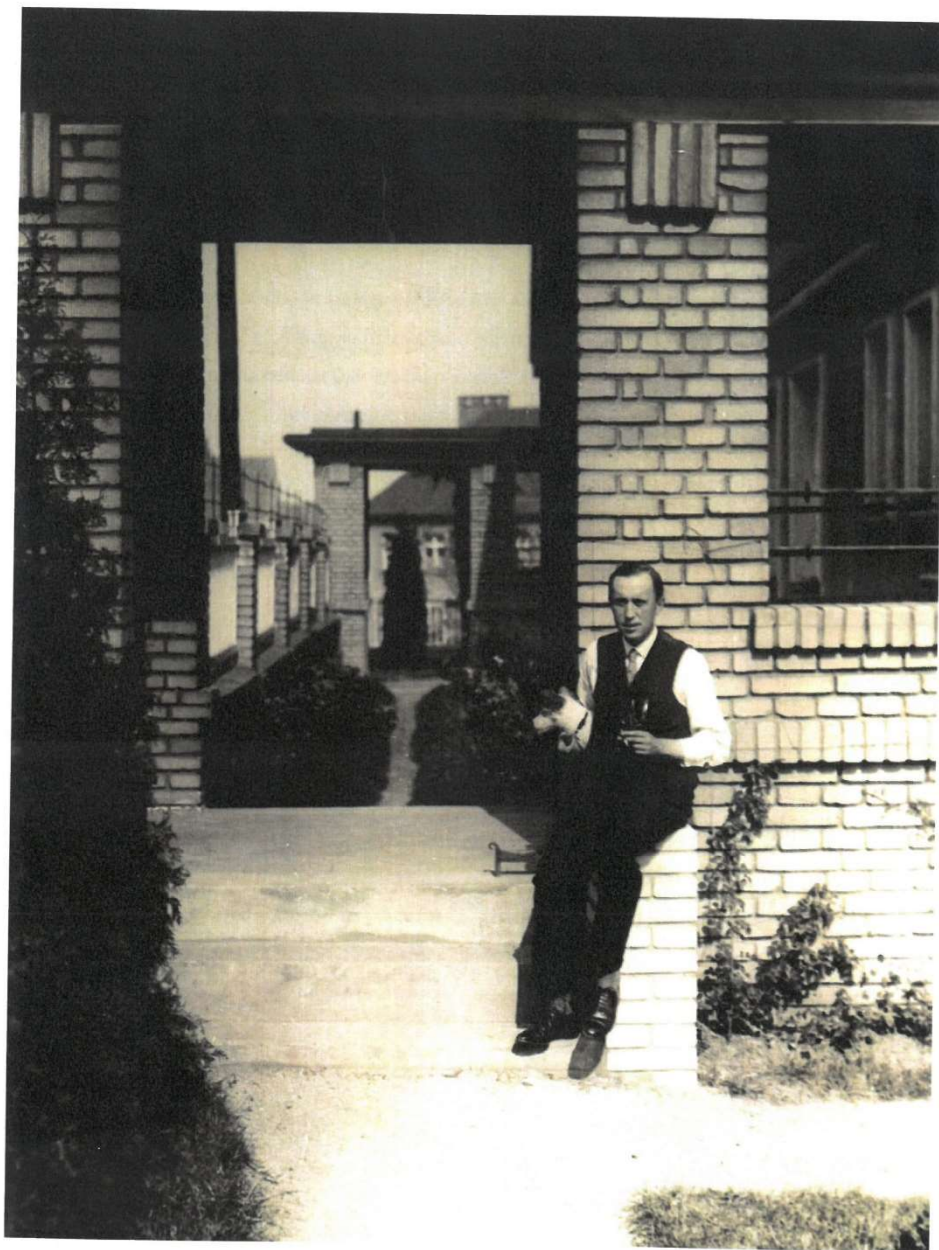
V ROCE 2013 se městská část Praha 10 stala majitelem této vily vč. velmi zachovalého nábytku a inventáře.

TENTO materiál je výslednicí dílčích jednání vedených v různých pracovních skupinách od června 2017 do září 2020. Seznam účastníků těchto setkání je uveden v závěrečné části dokumentu.

PROGRAMOVÝ záměr pro využití Čapkovy vily vychází z následujících materiálů:

- Podklad ke zpracování studie na rekonstrukci vily Karla Čapka / 2017
- Studie rekonstrukce vily Karla Čapka / 2018
- Návrh programového záměru pro využití Čapkovy vily / 2019

ZÁMĚREM městské části Praha 10 je vybudovat ve vile Karla Čapka místo celospolečenského kulturně-historického významu, spjaté se životem a dílem bratří Čapků i s mnoha dalšími významnými osobnostmi meziválečné republiky, a přispět tak k posílení odkazu tohoto významného spisovatele nejen v České republice, ale i v zahraničí.

CHARAKTER STAVEBNÍCH ÚPRAV

ČAPKŮV dům bude restaurován do podoby z roku 1938, s výjimkou suterénu, který bude nově adaptován na návštěvnické, administrativní a technické zázemí vily.

INTERIÉRY objektu budou v maximální míře zrekonstruovány dle původního využití do podoby, kterou mu dali jeho obyvatelé druhé poloviny 30. let. Suterén objektu bude nově adaptován na návštěvnické, administrativní a technické zázemí vily. Vznikne zde také prostor pro diskusi, setkávání či badatelskou a tvůrčí činnost.

ZE stavebního hlediska se jedná o citlivou obnovu, která bude ctít to, co se dochovalo, a zároveň se bude snažit o rehabilitaci částí poškozených či zaniklých, a to na základě několikaletých zevrubných průzkumů vedoucích k osvětlení stavebního vývoje.

JAKO nejvhodnější se jeví navrátit interiér přízemí a dvou nadzemních podlaží do podoby z let 1935–1938, kdy zde po nastěhování novomanželky O. Scheinpflugové došlo k zásadním změnám – K. Čapek natrvalo přestěhoval své aktivity do nově zřízeného podkrovní, které do té doby sloužilo pouze příležitostně, např. jako hostinský pokoj. 1. patro (pracovna, ložnice, šatna) pak využívala O. Scheinpflugová, nepřehlédnutelná umělecká osobnost české kultury 20. století.

OBNOVA zahrnuje rovněž stabilizaci objektu a jeho uvedení do stavu, který umožní odpovídající návštěvnický a veřejný provoz.

VZHLEDEM k tomu, že se movitých položek z poloviny 30. let 20. století nedochovalo mnoho, lze zvažovat i pořízení nových kusů nábytku. Ty by mohly citlivým způsobem dotvořit charakter prostoru a zároveň připravit požadované podmínky pro konání kulturních či společenských akcí.

PŘÍPADNÉ zvětšování prostor bouráním dosavadních příček by bylo možné pouze na základě dostatečného zdůvodnění a po předcházející konzultaci s pracovníky NPÚ, to vše doloženo písemným vyjádřením NPÚ jako ve všech případech, kdy je takové stanovisko nutné.

PROVOZNÍ MODEL VILY KARLA ČAPKA

NOSNOU myšlenkou provozního modelu je zprostředkování autentického zážitku veřejnosti, jako by navštívila dům, kde žije Karel Čapek. V rámci prohlídkového okruhu se návštěvník setká s reáliemi, ve kterých slavný spisovatel nejen tvořil, ale kde také trávil čas všedními, každodenními činnostmi. Právě autentičnost zbylého vybavení a kompaktnost dochovaného souboru v kombinaci s tak významnou osobností dává objektu nevyčísitelnou kulturní hodnotu nadnárodního významu.

NA druhé straně je třeba s odkazem Karla Čapka aktivně pracovat. Objekt by neměl být pouhým prostorem k nahlédnutí, ale živým místem pro setkání i dialog. K tomuto účelu bude sloužit zejména suterén vily se zahradou. Částečně a s citem mohou být veřejným aktivitám přizpůsobeny i salon a kuchyně v přízemí.

PRO vstup do objektu se bude primárně využívat suterénní vchod ze zahrady. Suterén chápeme jako vstupní vestibul a provozní zázemí. Návštěvník si zde bude moci v pokladně zakoupit vstupenku, počkat na prohlídku či se zúčastnit plánovaného programu. Zároveň tu budou umístěny kanceláře a skladovací prostory.

V PŘÍPADĚ akcí konaných v přízemním salonu bude možné vejít do vily i vchodem v přízemí.

MAXIMÁLNÍ možný počet návštěvníků by měl být v projektu stanoven a eventuálně upraven během následných konzultací nad studií.

Z HLEDISKA zajištění chodu by ideálním provozovatelem Čapkovy vily byla profesionální instituce, která má již s obdobným provozem zkušenosti a dosáhla v této práci úspěchů. Vítaná by v tomto směru byla garance státu (České literární centrum) či hlavního města Prahy (Muzeum hl. m. Prahy, Městská knihovna). Není vyloučena ani myšlenka vzniku zcela nové organizace zřízené pouze za účelem provozování tohoto objektu. Mohla by např. vzniknout nová nadace, jejímž cílem by bylo poukazovat na význam fenoménu Karla Čapka, sjednotit spolky a zájemce zabývající se tímto tématem a vyzdvihnout jedinečnost a hodnotu kulturního dědictví, které v sobě Čapkův dům skrývá.

POPIS FUNKCÍ JEDNOTLIVÝCH PODLAŽÍ OBJEKTU

**VARIANTA 1
PROVOZNÍ SCHÉMA**

	MĚSTSKÁ ČÁST PRAHA 10	REKONSTRUKCE VILY KARLA ČAPKA č.p. 1853, PRAHA 10 - VINOHRADY	PROVOZNÍ SCHÉMA	TOMÁŠ VÍCH PETR BENEDIKT	STUDIE	08/ 2020	A4	1:200	C1.1
	INVESTOR	OBJEKT	ÚŘAD	NÁVRH A VÝPRAVCOVÁNÍ	www.okulet.cz	DATAUM	PROJEKT	VEŠTĚNÍ	VÝKRES

2. NP A 3. NP

PROSTORY PODKROVNÍHO BYTU A PRVNÍHO PATRA VILY KARLA ČAPKA

Všechny místnosti v 1. patře a podkroví se zachovaly ve velmi dobrém stavu a budou vybaveny původním mobiliářem. Citlivá instalace dochovaných předmětů dá v plném rozsahu vyniknout stavu z předmětného období druhé poloviny 30. let, které je pro nastavení obnovy určující.

V podkroví tak bude možno spatřit pracovní stůl, u kterého spisovatel při pohledu na okolní střechy napsal svá zásadní díla. Do původního stavu bude restaurována také známá pohovka, na které při svých diskusích sedávali tzv. pátečníci.

O patro níže zas bude divák moci nahlédnout do ložnice Olgy Scheinpflugové, a pokud se to podaří, bude zde i postel, kde v prosinci roku 1938 Karel Čapek zemřel.

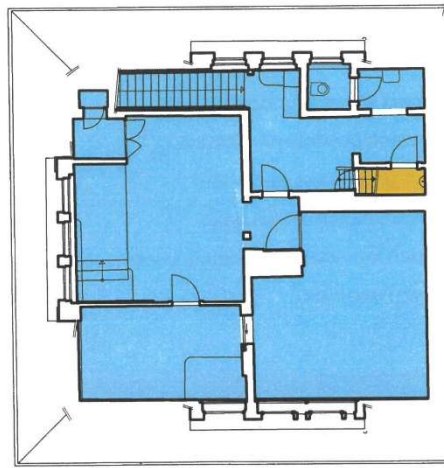
Všechny prostory v 1. patře a podkroví budou pro veřejnost otevřeny zejména v rámci prohlídkového okruhu či při příležitosti konání vzdělávacích programů.

Prostory budou moci být přístupné i jednorázovým ohlášeným exkurzím a v rámci otevírací doby si je návštěvníci budou moci prohlédnout na základě předcházející domluvy.

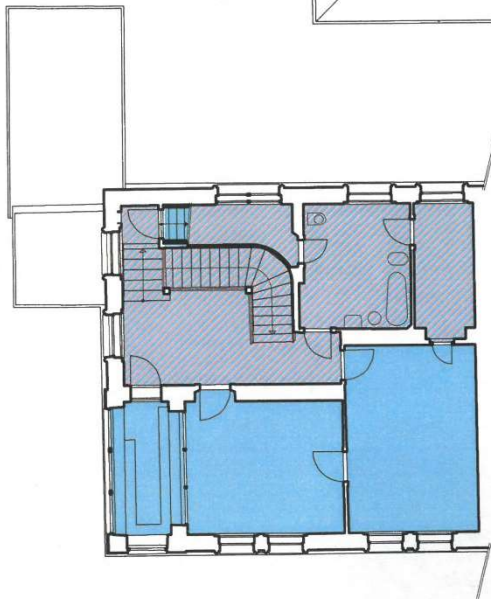

3.NP

2.NP

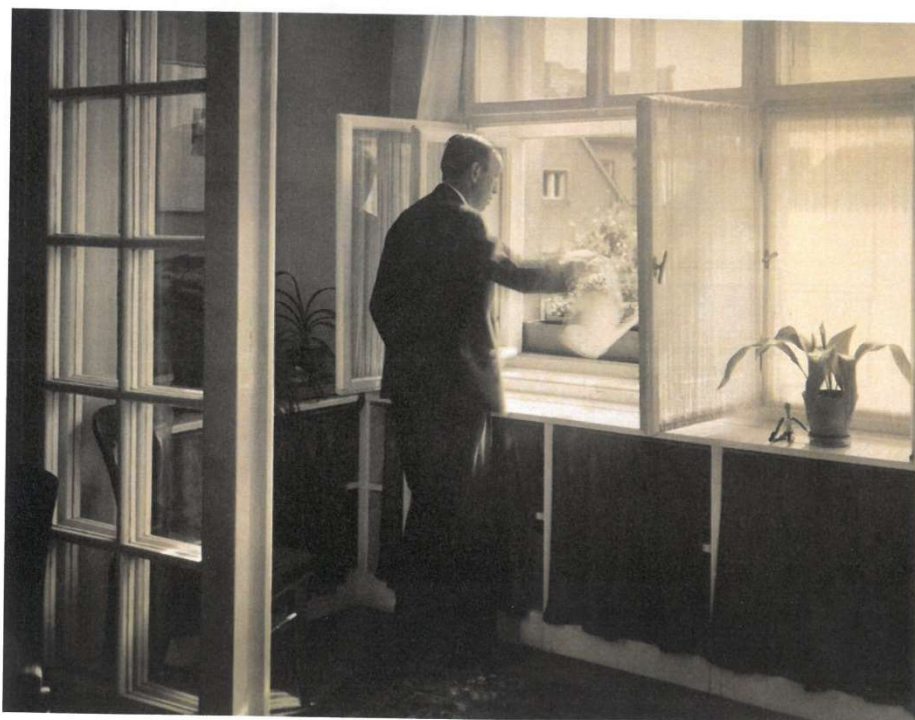
1. NP

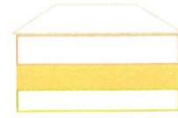
PŘÍZEMÍ

Jídelna a na ni navazující salon budou sloužit zejména reprezentativnějším kulturním událostem, u nichž se bude předpokládat větší koncentrace diváků (cca 15–20 osob).

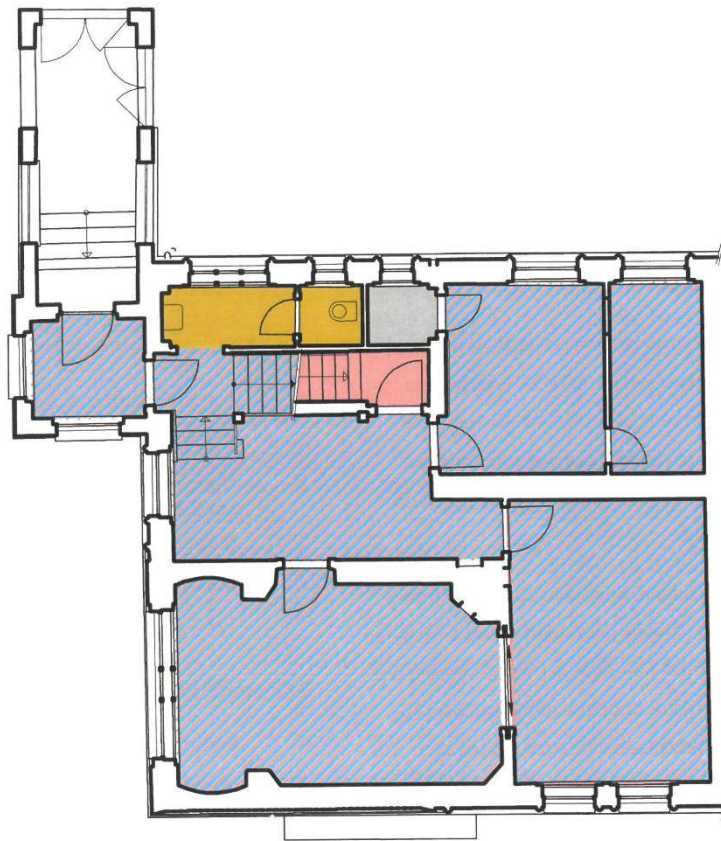
Budou se zde moci konat křty nových knih, besedy se spisovateli či odborné diskuse. Prostor může být určen také ke konání některých ceremoniálních aktivit, jako např. přijetí významné návštěvy, udělení ceny či jiné veřejné vyznamenání.

Ostatní plochy, kterými jsou vstupní část a hala, kuchyně a pokoj služebné, v konceptu obnovy nadále respektují snahu o uvedení do dobově odpovídajícího stavu s možností praktického využití, např. jako zázemí pro catering či dočasné pracovní zázemí.

1.NP

1. PP

SUTERÉN

Tyto prostory budou sloužit zejména jako vstupní vestibul a administrativní a technické zázemí pro zajištění provozu objektu. Jakkoli se nepředpokládá, že by se ve vile měly odehrávat organizačně náročné akce pro větší počet diváků, je třeba poskytnout provozující organizaci dostatečné a vyhovující pracovní zázemí. Kvalita prostor pro zaměstnance se projeví v úrovni připravovaných programů a také v komfortu, který bude návštěvníkům vily poskytnut.

V tomto ohledu se předpokládá navrácení suterénu do stavu let 1932–1935, tedy před vybudováním pokojíků šoféra a kuchařky. To znamená, že dojde k obnově prostor předsklepi, skleníku a prádelny bez labyrintu příček pokojíků.

Možností zůstává adaptace suterénní místnosti dříve užívané jako sklad paliva a rozdělené na druhové kóje, kde je možné vytvořit další užitný prostor opodstatněný současným nedostatkem ploch v této části domu.

Úprava studie by měla být zpracována variantně s kójemi i bez nich, aby bylo zřejmé omezení provozu, které by jejich zachování přineslo. Tak bude možné zodpovědně rozhodnout o jejich event. zachování.

ADMINISTRATIVNÍ ZÁZEMÍ

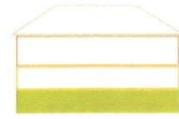
- ředitelna (1 pracovní místo)
- kancelář pro administrativní pracovníky s místem pro přípravu kávy (2 místa)
- prostor pro porady a pracovní setkání (6 míst)
- skladovací prostory – mobiliář, nářadí a ostatní předměty

ZÁZEMÍ PRO VEŘEJNOST

- vstupní vestibul s pokladnou a „bookshopem“
- prostor pro pořádání drobných společenských a kulturních akcí (kapacita 10 osob)
- toalety pro veřejnost i personál

TECHNICKÉ ZÁZEMÍ

- technické a servisní zázemí – serverovna, úklidová místnost
- centrální část vytápěcího systému a technického zařízení objektu

1.PP

ZAHRADA

Prostory zahrady umožní její společenské využití pro doprovodné akce v souvislosti s hlavním programem a zajistí respekt k soukromí sousedů.

PODKLADOVÉ MATERIÁLY PRO VZNIK PROGRAMOVÉHO ZÁMĚRU PRO VYUŽITÍ VILY KARLA ČAPKA

PODKLAD KE ZPRACOVÁNÍ STUDIE NA REKONSTRUKCI OBJEKTU VILY KARLA ČAPKA
Jednání pracovní skupiny dne 16. 6. 2017
v Rothmayerově vile a setkání v objektu Čapkovy vily dne 29. 6. 2017, které z výše uvedeného jednání vycházelo, dále pak z opětovného setkání pracovní skupiny v budově ÚMČ Praha 10 dne 23. 8. 2017.

Přítomni:

- Mgr. Zdeněk Freisleben, ředitel Památníku národního písemnictví
- Mgr. Pavel Hlubuček, ředitel odboru ochrany movitého kulturního dědictví, muzeí a galerií Ministerstva kultury ČR
- PhDr. Petra Hoftichová, oddělení specialistů NPÚ
- PhDr. Zdenka Klimtová, kurátorka sbírky umění Asie a Afriky Národní galerie v Praze
- PhDr. Helena Koenigsmarková, ředitelka Uměleckoprůmyslového muzea v Praze
- Ing. arch. Petr Krajčí, kurátor sbírky architektury Národního technického muzea v Praze
- Ing. arch. Anna Schránílová, vedoucí Oddělení garantů území II NPÚ
- PhDr. Zuzana Strnadová, ředitelka Muzea hl. m. Prahy
- Mgr. Maria Szadkowska, kurátorka Müllerovy a Rothmayerovy vily, Muzeum hl. m. Prahy
- Petr Špaček, vedoucí restaurátorské dílny Uměleckoprůmyslového muzea v Praze
- Kristina Váňová, ředitelka Památníku Karla Čapka ve Staré Huti

NÁVRH PROGRAMOVÉHO ZÁMĚRU PRO VYUŽITÍ ČAPKOVY VILY

Kulatý stůl k záměru využití Čapkovy vily konaný dne 29. 11. 2019 v Čapkově vile

Přítomni:

- Kristina Váňová, ředitelka Památníku Karla Čapka (do 2019)
- Monika Loderová, Goethe-Institut – kulturní oddělení (literatura)
- Zdenko Pavelka, v představenstvu Svazu českých nakladatelů a knihkupců, nakladatel
- Marcela Turečková, tajemnice Svazu českých nakladatelů a knihkupců, manažerka Ceny Jiřího Orteny

- Šárka Krtková, kulturní manažerka, České literární centrum
- Ondřej Lipár, spisovatel, předseda autorského svazu Asociace spisovatelů
- Tomáš Řehák, ředitel Městské knihovny Praha
- Zuzana Kopencová, Městská knihovna Praha – vedoucí Odboru knihovnických fondů
- Viktor Debnár, Institut umění – Divadelní ústav, mezinárodní literární projekty
- Pavel Mandys, předseda spolku Litera – organizátor výročních cen Magnesia Litera

Za MČ Praha 10:

- David Kašpar, místostarosta
- Jan Vašek, oddělení památkové péče a správy kulturních objektů
- Tomáš Procházka, vedoucí odboru kultury a projektů ÚMČ Praha 10

Moderace:

- Ondřej Buddeus, vedoucí Českého literárního centra (do 2019), zpracování

JEDNÁNÍ PRACOVNÍ SKUPINY K REKONSTRUKCI VILY KARLA ČAPKA KONANÉ DNE 10. 9. 2020

Přítomni:

- Kateřina Stehlíková, Bajo, vedoucí projektu Praha – kreativní město literatury
- Ing. Petr Benedikt, ateliér Okulet, s. r. o.
- PhDr. Petra Hoftichová, památkářka NPÚ
- Mgr. Jan Holeček, vedoucí Odboru péče o památkový fond ÚOP v Praze, NPÚ
- MgA. David Kašpar, místostarosta MČ Praha 10
- Mgr. Pavel Mandys, předseda spolku Litera
- Mgr. Tomáš Procházka, vedoucí odboru kultury a projektů ÚMČ Praha 10
- Mgr. Maria Szadkowska, vedoucí Centra moderní architektury a hlavní kurátorka
- Ing. arch. Martin Valovič, místostarosta MČ Praha 10
- Kristina Váňová, emeritní ředitelka Památníku Karla Čapka
- Ing. arch. Jan Vašek, vedoucí Oddělení památkové péče ÚMČ Praha 10
- Ing. arch. Tomáš Vich, ateliér AAVÍCH

